

ДОБРИ ЖОТЕВ МАСКАРАД НА ЛЪЖАТА

chitanka.info

*В живота си нивга не бях се надявал,
но както класика поет,
Покани ме Дяволът, стария Дявол,
в дома си на чашка абсент.*

*Не исках да вярвам — пред мен Мефистофел,
все същите влажни очи,
смолистият плащ, очертаният профил
сред ивица златни лъчи.
Пред мен Мефистофел бе сякаш от камък,
а в камъка — скулптор велик
бе ваял не с мъртво длето, а със пламък
на мъката немия вик.
Бе тежко и душно! Сред малката стая
отвън наваля здрачина:
„Прости за въпроса, но искам да зная
какво те гнети, Сатана?“*

*А Дяволът светна кибрит и запуши,
все тъй углъбен, несмутим,
издуха обратно поетия пушек
и рече през облаци дим:
„Какво ме гнети? На бедите в пожара
гнетът ми е стар и познат.
Но тъй като липсва ни ново, то старото
все ново е в стария свят.*

*Безброй векове проживях на земята
и виждах, дори замижал,
как ловко минава за Истина свята
прастарата грешна Лъжа.
Безброй векове със лъжата в двуборство
не сведох аз никога врат.
А тя ми плати за това непокорство —
направи ме чер и рогат.*

Така и не сетих как времето вплете
и вашия век в своя зной.
Какво ме гнети? Нищо ново, поете —
минутна почивка пред бой!“
Замлъкна, отметна коса черногрива,
приведе над масата гръб
и ни от абсента с гримаса горчива,
погълнат от мисъл и скръб.

В прозореца длани опря тъмнината.
Досегна ме тиха печал:
„Разбирам, че ти във война със Лъжата
и чест, и сърце си отдал...
Но, Демоне, времето в бързей потече,
човешкият ум натежа
и мисля си, друго е може би вече
с прастарата грешна лъжа!“

Мефисто повдигна надвесени вежди
и стрелна зеници във мен:
„До дъно, поете, за твойта надежда,
по-стара от първия ден!
Да, друго е вече и другото също е!
Лъжата до тебе върви,
през ден етикетите само обръща
и ти я почиташ, уви!“

„Почитам? Лъжата?!“ — А Дяволът стана,
погледна към нощния град,
обърна се с някаква няма закана
и бързо закрачи назад.
Попътем почукна със гъвкави пръсти
по вехт и старинен атлас:
И рече със жестове странно чевръсти
и глух от вълнение глас:
„Почиташ! Пред нейното зло хитроумие
изпитвал съм почит и аз!

Но нека оставим излишните думи,
че цял си във нейната власт.

До тебе е тя. Тя е дребен началник.
Работи, не знае покой.
През ден и през два получава похвали.
Ти мислиш си — ето герой!
На чашка коняк, оглупял от възхита
споделяш със някакъв свой:
«Да, има човешка черта — упоритост,
и виж, притежава я той!»
Да, да, «упоритост» във сто досиета
е вписал по кадрите спец
и оня, с чертата, додето усетиш,
добрал се до пост големец!
А някой, такива ги има, те бута:
«Комай кариера плете!»
Отвъръщаш му малко учуден и с укор:
«Не думай, човека расте!»

Но ето я пак! Тя е стар подведомствен,
в очите те гледа, мълчи
и всичко ще стори по твоя угода
с доверчиви, кротки очи.
Поискаш ли, сам ще замества седмина,
запява, речеш ли му пей,
и ти от възторг се топиш: «Дисциплина!»
Каква дисциплина — лакей!
О, знам, разбереш ли го, с гняв и отврата
ще плюеш в лицето му пръв.
Не бързай! Не зная човек на земята
от хубаво станал такъв.
Не бързай да плюеш лакея в лицето!
Не, страшното сам проумей
и плюй върху себе си първом, задето
направи човека лакей!“

Настръгнах. Но Дявола, гневен и страшен,
припряно протегна ръце,
отмести встрани недопитите чаши
и сведе над мене лице.
Пух нервно абсент, отговорих му нещо.
Но целият воля и власт,
той сви рамене и от своите плещи
отметна смолистият плац:

„Спокойно! Лъжата отрано предвижда,
изкусно гласи всеки ход.
И пак е до теб! Тя е твоята грижа
за вкусната плячка — народ.
Да, първата грижа за теб е човека.
На него би служил и век.
Но ето че грижата става полека
невяра към твоя човек!
И с грижа-невяра ти все го насочваш:
«Бъди не какъв си, а друг!»
С лъжичка го храниш, тъкмиш му наочник:
«Не там! Не направо! Не тук!»
А той те поглежда изниско под вежди
и клати глава угнетен:
«От мисли за моето щастие светло,
забравил да мисли за мен!»

Поете, човека докосна Луната.
С големи дела възмъжа.
Но днес, както вчера, не казва Лъжата —
на, вижте ме, аз съм Лъжа!
Потайна и веща, с изкуство привично
умело ти дава консулт
и ти почитта към човешката личност
превърнал си лекичко в култ.
И ти, вечно мислец и все без да мислиш,
наричаш под слънце и дъжд:
еснафа — стабилен, педанта — изискан,

бездушния — принципен мъж.
Наричаш с любов подлостта — предвидливост,
палача — велик генерал,
прастарото — новост, мъстта — справедливост,
най-долния донос — сигнал.
Наричаш с възторг формализма — прецизност,
самата измислица — факт,
хитреца — мъдрец, сухостта — деловитост,
притворството мерзостно — такт.
Прости на Мефисто за простите истини,
отдавна открити в светът.
Отдавна открити и все неоткрити,
все прости и сложни до смърт!“

С прекършени сили Мефисто замлъкна.
Но бързо повдигна чело —
в очите му старата, вечната мъка
завря като адско врело.
И сякаш намислил с безкрая да спори,
той в миг извиши своя ръст,
отвори прозореца с демонски порив
и вби във пространството пръст:
„Да, друго е вече и другото също е!
Лъжата до тебе върви,
през ден етикетите само обръща
и ти я почиташи, уви!
И с твоята почит, като друговерка,
дошла от съмнителен порт,
Тя чака спокойно от теб презаверка
на своя подправен паспорт...“

Обхвана ме ярост: „Това е безверие!
Аз искам да вярвам — млъкни!“
Мефисто замлъкна, чело начумери
и стисна десница в пестник:
„Убий слабостта, що наричаш безверие!
Убий и в сърцето си виж,

*че твоята сила е твойто съмнение,
и вярващ, ще се усъмниш!
И вярващ, ще видиш, че всякоя вяра
съмнение все е била,
че смелото вечно съмнение дава
на вярата вечни крила!“*

*И Дявола седна. Наля от абсента.
Погледна притихнал нощта.
Трептяха звезда до звездица в небето.
Тежеше покой над света.
И както бе писал отдавна поета,
сърдечно се чукна със мен
и пускайки пушек на синкави ленти,
прониза ме с поглед зелен.*

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.